

Evariste Galois

Ο Evariste Galois ήταν Γάλλος μαθηματικός που γεννήθηκε το 1811 στο Bourg-la-Reine, μία πόλη κοντά στο Παρίσι, στην οποία ο πατέρας του εξελέγη δήμαρχος το 1815. Ήταν ο πρώτος που εισήγαγε την έννοια της ομάδας για να εκφράσει το σύνολο των μεταθέσεων.

Σαν μαθητής στο σχολείο δεν ήταν επιμελής σε όλα τα μαθήματα, ιδίως αφού ανακάλυψε το μαθηματικό του ταλέντο. Μολονότι δημοσίευσε ένα μικρό άρθρο προτού κλείσει τα δεκαοκτώ και την ίδια εποχή υπέβαλε μία εργασία στη Γαλλική Ακαδημία για την επιλυσιμότητα εξισώσεων που ο βαθμός τους είναι πρώτος αριθμός, ωστόσο απέτυχε δύο φορές στις εισαγωγικές εξετάσεις για την Ecole Polytechnique. Την πρώτη πιθανώς επειδή δεν είχε μάθει τα βασικά και τη δεύτερη ίσως εξαιτίας του ότι ο πατέρας του είχε αυτοκτονήσει λίγες ημέρες νωρίτερα λόγω ενός σκανδάλου που σκηνοθέτησε ένας αντιδραστικός ιερέας. Ο Galois αναγκάστηκε να εγγραφεί στην Ecole Normale, της οποίας ο διευθυντής κλείδωνε τους φοιτητές στο κτίριο ώστε να μην μπορούν να συμμετάσχουν στις πολιτικές κινητοποιήσεις που οδήγησαν στην πολιτική εξέγερση του 1830. Όταν ο Galois επιτέθηκε στον διευθυντή εγγράφως, κατηγορώντας του ότι προτιμά τη «νομιμότητα» από την «ελευθερία», αποβλήθηκε από τη Σχολή και κατατάχθηκε σε ένα έντονα δημοκρατικό τμήμα της Εθνικής Φρουράς, που σύντομα διατάχθηκε να διαλυθεί επειδή θεωρήθηκε απειλή για τον θρόνο τον «αστού» βασιλιά Louis-Philippe. Ασχολούμενος πολύ με την πολιτική δράση ο Galois, εξακολούθησε μολαταύτα τη μαθηματική έρευνα, καταθέτοντας μian ανανεωμένη εκδοχή της εργασίας του για την επιλυσιμότητα στην Ακαδημία τον Ιανουάριο του 1831. Ο κριτής απέρριψε τα χειρόγραφο έξι μήνες αργότερα επειδή δεν μπορούσε να κατανοήσει τις αποδείξεις. Πρότεινε στον Galois να συμπληρώσει και να αποσαφηνίσει τη θεωρία του και να την υποβάλει ξανά.

Στο μεταξύ ο Galois είχε ήδη συλληφθεί δύο φορές, την πρώτη φορά επειδή είχε απειλήσει τη ζωή του βασιλιά, τη δε δεύτερη επειδή φορούσε τη στολή του σώματος της εθνικής φρουράς που είχε διαλυθεί. Για τη δεύτερη πράξη τον είχε καταδικαστεί σε εξάμηνη φυλάκιση, στο διάστημα της οποίας το μίσος του για την Ακαδημία που δεν μπόρεσε να εκτιμήσει το έργο του μεγάλωσε σε τέτοιο βαθμό που ξέσπασε εναντίον των «επίσημων επιστημόνων» της Γαλλίας σε μία επιθετική διατριβή του που σκόπευε να τη βάλει ως πρόλογο στο βιβλίο που θα εξέδιδε με δικά του έξοδα. Προτού δημοσιευτεί το βιβλίο, ωστόσο, ο Galois γνωρίστηκε με μια κακής φήμης κυρία και μολονότι οι ακριβείς συνθήκες ουδέποτε αποσαφηνίστηκαν, αναγκάστηκε (ή επέλεξε) να λάβει μέρος σε μια μονομαχία στην οποία και, σκοτώθηκε, πέντε μήνες μετά τα εικοστά πρώτα γενέθλια του.

Τη νύχτα πριν από τη μονομαχία, φοβούμενος τα χειρότερα, έγραψε μια επιστολή στον φίλο τον Auguste Chevalier αναπτύσσοντας περισσότερο και σχολιάζοντας ορισμένα από τα προηγούμενα χειρόγρατά του. Τελείωνε ως εξής: «Συχνά στη ζωή μου τόλμησα να εκφράσω προτάσεις για τις οποίες δεν ήμουν σίγουρος. Αλλά όλα όσα γράφω εδώ είναι σαφή στον νου μου για περισσότερο από ένα χρόνο, και δεν θα με ενδιέφερε... να ανακοινώσω θεωρήματα για τα οποία δεν έχω πλήρεις αποδείξεις. Προκάλεσε δημόσια τον Jacobi ή τον Gauss να πουν τη γνώμη τούς όχι για το αν είναι αληθή, αλλά για το πόσο σημαντικά είναι. Αν γίνει αυτό, ελπίζω ότι θα υπάρξουν άλλοι που θα το θεωρήσουν επικερδές να αποκρυπτογραφήσουν όλο αυτό το χάος.

Πηγή:

Victor J Katz (2013). *Ιστορία των Μαθηματικών*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης